

Claas Dominator: Technisch nog niet afgeschreven

De meeste maaidorsers die in Nederland aan akkerbouwers verkocht worden, zijn gebruikt. Dit om de eenvoudige reden dat een nieuwe financieel niet aantrekkelijk is. Claas begon in 1979 met de bouw van de Dominator-reeks. Deze machine werd indertijd veel door loonwerkers gekocht door de hoge capaciteit. In dit artikel bespreken we een Dominator 96 uit 1980: financieel afgeschreven, maar technisch nog lang niet.

Tekst: Erik Bonte – Foto's: Erik Bonte, L. Kats Agroservice Numansdorp

Momenteel worden er nog steeds Dominator-maaidorsers gebouwd. Dit zijn vierschudders en hebben wat minder schudder- en zeefoppervlak dan de Dominator 96. Een Claas maaidorser die de meeste overeenkomsten heeft met de Dominator 96, is de Medion 310. De grootste verschillen tussen de twee maaidorsers zijn dat de Medion 310 voorzien is van meer elektronica, een andere motor (Caterpillar), een nieuw type cabine (Claas Vista) en dat het dorsmechanisme op een aantal details is veranderd. Met name de Intensiv-schudder is aangepast. Deze schudt het stro op de schudders nog eens luchtig op zodat de korrels beter afgescheiden worden.

▪ Dorsorganen en afstelling

Een steenvangoot die voor de dorskorf is geplaatst, vangt stenen op en voorkomt bescha-

Met een draaispindel wordt de windsnelheid ingesteld. Ook kan de windrichting met behulp van twee beugels veranderd worden. De stand van de beugels geeft de richting aan.

Een sober ingerichte cabine. Aan de rechterzijde van de zitting bevinden zich de hendel voor de hydraulische functies van het maaibord, de hydrostatische aandrijving (rechtsonder) en de versnellingskeuzehendel (rechtsboven).

Claas zelfrijdende maaidorsers door de jaren heen

1930	Ontwikkeling getrokken maaidorser
1936	Introductie getrokken maaidorser
1953	Eerste zelfrijdende maaidorser (Hercules) geïntroduceerd
1958	Introductie van de Claas Columbus, Europa en Mercur
1960-1969	Productiejaren Matador Gigant
1962-1968	Productiejaren Matador Standard
1966-1972	Productiejaren Senator
1967-1970	Productiejaren Mercator
1967-1981	Productiejaren Consul
1970	Introductie Dominator-serie

1979	Start productie Dominator 96
1995	Introductie Lexion-serie

Claas Dominator 96 'bouwjaar 1980'

Maaibreedte	Van 3,60 m (12') t/m 5,70 m (19'), in stappen van 30 cm (1')
Dorstrommel	Breedte 1.320 mm, diameter 450 mm, 6 slaglijsten, 6 bodems. Toerental traploos van 650 tot 1.500 omw./min
Soort schudders	Intensiefschudders, bestaan uit hordenschudders en kruikassen met schudtanden

Aantal horden	5
Schudderoppervlak	5,80 m ²
Werkelijk afscheidingsoppervlak	6,60 m ²
Soort reiniging	Drukwindreiniging (traploze regeling van toerental)
Totaal zeefoppervlak	4,25 m ²
Inhoud graantank	5.200 liter
Motor	Mercedes OM 352 A
Motorvermogen kW/pk	110/150
Rijaandrijving	Hydrostatisch
Brutoprijzen (in euro, excl. BTW)	
Claas Dominator 96 (nieuw 1980)	76.689
Claas Medion 310 (nieuw 2005)	110.000

digingen van de dorsorganen. De dorskorf en de trommel scheiden de korrels en het stro. De verhouding tussen toerental van de trommel en de afstand van de trommel tot de korf zorgt ervoor dat er verschillende gewassen mee gedorst kunnen worden. Lang, vochtig stro en moeilijk te dorsen gewassen hebben een hoger toerental nodig dan droge en breekbare gewassen. De hoeveelheid wind voor de zeefkast is traploos (bij een draaiende machine) in te stellen. Deze moet je afhankelijk van het soort gewas zo sterk mogelijk instellen. Ook de windrichting is in te stellen. Dit gebeurt met twee windleiplaten die je elk in vier verschillende posities kunt verstellen. De platen moet je bij zware gewassen hoger en bij lichte gewassen lager afstellen.

Achterin de maaidorser zijn de bovenste lamellenzeef, de terugvoerafscheiding en de onderste lamellenzeef af te stellen. Bij een juiste afstelling moet de korrelhoeveelheid na driekwart lengte van de zeven doorgevallen zijn. Grote delen zoals niet-uitgedorste aren vallen van de boven- en onderzeef in de terugvoervijzel en worden van de terugvoerelevator naar de dorstrommel getransporteerd om nog eens te worden gedorst. Veel terugvoer geeft vermindering van capaciteit en korrelbreuk. Verliezen ligt in de meeste gevallen aan te weinig wind of te kleine zeefopeningen.

▪ Cabine

De cabine is sober maar functioneel ingericht. Links naast de bestuurderszitting zitten de bediening voor de inschakeling van het dorsmechanisme, het maaibord en de losbuis. De hydraulische bediening van het maaibord en de hydrostatische aandrijving zitten rechts naast de bestuurder binnen handbereik. De elektrische functies, zoals de (knipper)lichtschakelaar, bevinden zich op de stuurzuil. Op deze manier zit alles op een overzichtelijke manier bij elkaar. De cabine is standaard voor-

zien van twee ventilatoren voor de aanvoer van verse lucht. Optioneel zijn een airconditioning en een kachel leverbaar.

▪ Onderhoud

De aandrijving van de verschillende onderdelen gebeurt vaak met V-snaren. Deze moet je steeds op de juiste spanning houden om slippen te voorkomen. De dorskorf, de dorstrommel, de ruimte achter de korf en het begin van de voorbereidingsbodem staan veel aan vervuiling bloot. Deze moet je dus dagelijks met behulp van lucht schoonmaken. Om het mengsel van korrels, kaf en kort stro goed uit te kunnen zeven, moet de voorbereidingsbodem schoon gehouden worden. Wanneer deze vervuild is, resulteert dit in een ongelijkmatige toevoer naar de zeven en veroorzaakt dus verliezen. Omdat er veel draaiende delen zijn die voorzien zijn van lagers, moet je sommige dagelijks smeren. Met name de smeernippels op het maaibord en de zevenkast zijn belangrijk. De overige draaiende delen dienen één of twee keer per seizoen te worden gesmeerd.

▪ Waar op te letten

De dorstrommel kan alleen goed werken als de slaglijsten niet verbogen of sterk versleten zijn. De dorstrommel is in de fabriek uitgebalanceerd. Let er op dat bij het vernieuwen van slaglijsten alleen lijsten met hetzelfde gewicht worden gemonteerd. Wanneer je nieuwe slaglijsten vernieuwt, moeten deze per twee worden vervangen omdat de trommel anders in onbalans komt. Wat ook belangrijk is, is dat er geen deuken in de lospijp zitten. In de pijp zit een vijzel en wanneer deze krom is schraapt de vijzel tegen de binnenkant, met als gevolg slijtage aan de pijp en aan de vijzel. Let verder ook op eventuele lekkages van de hydrostaat en de andere hydraulische functies. Laat de machine vóór de aankoop een poosje volgas onbelast draaien. Inspecteer daarna de machine op eventueel warmlopen van lagers of andere slijtage. ■

Erik Bonte is freelance journalist, Aardenburg

Claas Dominator 96 'bouwjaar 1980'

Deze Claas Dominator staat te koop op www.zhemaasdam.nl

Kenmerken:

Maaibordbreedte 3,90 m (13'), cabine, 2.400 draaiuren, tandopraper voor graszaad, transportwagen voor maaibord. De lospijp is iets beschadigd, maar is goed werkend. De algehele staat van de machine is goed. Exclusief BTW kost deze maaidorser 19.500 euro.

